

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||

സീതായാഃ കരുണോ വിലാപഃ സ്വപ്രാണപരിത്യാഗനിശ്ചയശ്ച

പ്രസക്താശ്രമുഖീ ത്വേവം

ബ്രുവതീ ജനകാത്മജാ |

അധോഗതമുഖീ ബാലാ

വിലപ്തുമുപചക്രമേ ||5.26.1 ||

ഉൻമത്തേവ പ്രമത്തേവ

ഭ്രാന്തചിത്തേവ ശോചതീ |

ഉപാവൃത്താ കിശോരീവ

വിചേഷ്ഠതീ മഹീതലേ ||5.26.2 ||

രാഘവസ്യ പ്രമത്തസ്യ

രക്ഷസാ കാമരൂപിണാ |

രാവണേന പ്രമഥ്യാഹ -

മാനീതാ ക്രോശതീ ബലാത് ||5.26.3 ||

രാക്ഷസീവശമാപന്നാ

ഭർത്സ്യമാനാ ച ദാരുണം |

ചിന്തയന്തീ സുദുഃഖാർതാ

നാഹം ജീവിതുമുത്സഹേ ||5.26.4 ||

നഹി മേ ജീവിതേനാർഥോ

നൈവാർഥൈർന ച ഭൂഷണൈഃ |

വസന്ത്യാ രാക്ഷസീമധ്യേ
 വിനാ രാമം മഹാരഥം || 5.26.5 ||

അശ്ശസാരമിദം നൂന -
 മഥവാപ്യജരാമരം |
 ഹൃദയം മമ യേനേദം
 ന ദുഃഖേന വിശീര്യതേ || 5.26.6 ||

ധിങ്മാമനാർയാമസതിം
 യാഹം തേന വിനാ കൃതാ |
 മുഹൂർതമപി ജീവാമി
 ജീവിതം പാപജീവികാ || 5.26.7 ||

ചരണേനാപി സവ്യേന
 ന സ്യശേയം നിശാചരം |
 രാവണം കിം പുനരഹം
 കാമയേയം വിഗർഹിതം || 5.26.8 ||

പ്രത്യാഖ്യാനം ന ജാനാതി
 നാത്മാനം നാത്മനഃ കുലം |
 യോ നൃശംസസ്വഭാവേന
 മാം പ്രാർഥയിതുമിച്ഛതി || 5.26.9 ||

ചരിന്നാ ഭിന്നാ പ്രഭിന്നാ വാ
 ദീപ്താ വാഗൗ പ്രദീപിതാ |
 രാവണം നോപതിഷ്ഠേയം
 കിം പ്രലാപേന വശ്ചിരം || 5.26.10 ||

ഖ്യാതഃ പ്രാജ്ഞഃ കൃതജ്ഞശ്ച
 സാനുക്രോശശ്ച രാഘവഃ |

സദ്യുത്തോ നിരനുക്രാശഃ
ശങ്കേ മദ്ഭാഗ്യസക്ഷയാത് ||5.26.11 ||

രാക്ഷസാനാം ജനസ്ഥാനേ
സഹസ്രാണി ചതുർദശ |
ഏകേനൈവ നിരസ്താനി
സ മാം കിം നാഭിപദ്യതേ ||5.26.12 ||

നിരുദ്ധാ രാവണേനാഹ -
മൽപവീര്യേണ രക്ഷസാ |
സമർഥഃ ഖലു മേ ഭർതാ
രാവണം ഹന്തുമാഹവേ ||5.26.13 ||

വീരായോ ദണ്ഡകാരൺയേ
യേന രാക്ഷസപുംഗവഃ |
രണേ രാമേണ നിഹതഃ
സ മാം കിം നാഭിപദ്യതേ ||5.26.14 ||

കാമം മധ്യേ സമുദ്രസ്യ
ലങ്കേയം ദുഷ്ടധർഷണാ |
ന തു രാഘവബാണാനാം
ഗതിരോധോ ഭവിഷ്യതി ||5.26.15 ||

കിം നു തത് കാരണം യേന
രാമോ ദൃഢപരാക്രമഃ |
രക്ഷസാപഹൃതാം ഭാർയാ -
മിഷ്ടാം യോ നാഭിപദ്യതേ ||5.26.16 ||

ഇഹസ്ഥാം മാം ന ജാനീതേ
ശങ്കേ ലക്ഷ്മണപൂർവജഃ |

ജാനനപി സ തേജസ്വി
ധർഷണാം മർഷയിഷ്യതി || 5.26.17 ||

ഹൃതേതി മാം യോധിഗത്യ
രാഘവായ നിവേദയേത് |
ഗൃധ്രരാജ്ഞാപി സ രണേ
രാവണേന നിപാതിതഃ || 5.26.18 ||

കൃതം കർമ മഹത് തേന
മാം തമാദ്യവപദ്യതാ |
തിഷ്ഠതാ രാവണവധേ
വൃദ്ധേനാപി ജടായുഷാ || 5.26.19 ||

യദി മാമിഹ ജാനീയാദ്
വർതമാനാം ഹി രാഘവഃ |
അദ്യ ബാണൈരഭിക്രൂദ്ധഃ
കുർയാൽലോകമരാക്ഷസം || 5.26.20 ||

നിർഭഹേച്ച പുരീം ലങ്കാം
നിർഭഹേച്ച മഹോദധിം |
രാവണസ്യ ച നീചസ്യ
കീർതിം നാമ ച നാശയേത് || 5.26.21 ||

തതോ നിഹതനാമാനാം
രാക്ഷസീനാം ഗൃഹേ ഗൃഹേ |
യഥാഹമേവം രുദതി
തഥാ ഭൂയോ ന സംശയഃ || 5.26.22 ||

അൻവിഷ്യ രക്ഷസാം ലങ്കാം
കുർയാദ് രാമഃ സലക്ഷ്മണഃ |

നഹി താഭ്യാം രിപുർഭൃഷോ
മുഹൂർതമപി ജീവതി || 5.26.23 ||

ചിതായുമാകുലപമാ
ഗൃധ്രമണ്ഡലമണ്ഡിതാ |
അചിരേണൈവ കാലേന
ശൃശാനസദൃശീ ഭവേത് || 5.26.24 ||

അചിരേണൈവ കാലേന
പ്രാപ്യാമ്യേനം മനോരഥം |
ദുഷ്ടസ്ഥാനോഽയമാഭാതി
സർവേഷാം വോ വിപര്യയഃ || 5.26.25 ||

യാദൃശാനി തു ദൃശ്യന്തേ
ലങ്കായാമശുഭാനി തു |
അചിരേണൈവ കാലേന
ഭവിഷ്യതി ഹതപ്രഭാ || 5.26.26 ||

നൂനം ലങ്കാ ഹതേ പാപേ
രാവണേ രാക്ഷസാധിപേ |
ശോഷമേഷ്യതി ദുർധർഷാ
പ്രമദാ വിധവാ യഥാ || 5.26.27 ||

പുൺയോത്സവസമൃദ്ധാ ച
നഷ്ടഭർത്രി സരാക്ഷസാ |
ഭവിഷ്യതി പുരീ ലങ്കാ
നഷ്ടഭർത്രി യഥാഗതാ || 5.26.28 ||

നൂനം രാക്ഷസകന്യാനാം
രുദതീനാം ഗൃഹേ ഗൃഹേ |

ശ്രോഷ്യാമി നചിരാദേവ
ദുഃഖാർത്താനാമിഹ ധ്വനിം || 5.26.29 ||

സാന്ധകാരാ ഹതദ്യോതാ
ഹതരാക്ഷസപുംഗവാ |
ദവിഷ്യതി പുരീ ലങ്കാ
നിർദഗ്ധാ രാമസായകൈഃ || 5.26.30 ||

യദി നാമ സ ശൂരോ മാം
രാമോ രക്താന്തലോചനഃ |
ജാനീയാദ് വർത്തമാനാം യാം
രാക്ഷസസ്യ നിവേശനേ || 5.26.31 ||

അനേന തു നൃശംസേന
രാവണേനാധമേന മേ |
സമയോ യസ്തു നിർദിഷ്ട -
സ്തസ്യ കാലോഽയമാഗതഃ || 5.26.32 ||

സ ച മേ വിഹിതോ മൃത്യു -
രസ്തിൻ ദുഷ്ടേന വർത്തതേ |
അകാർയം യേ ന ജാനന്തി
നൈര്യതാഃ പാപകാരിണഃ || 5.26.33 ||

അധർമാത് തു മഹോത്പാതോ
ദവിഷ്യതി ഹി സാന്വ്രതം |
നൈതേ ധർമം വിജാനന്തി
രാക്ഷസാഃ പിശിതാശനാഃ || 5.26.34 ||

ധ്രുവം മാം പ്രാതരാശാർഥം
രാക്ഷസഃ കൽപയിഷ്യതി |

സാഹം കഥം കരിഷ്യാമി
 തം വിനാ പ്രിയദർശനം || 5.26.35 ||

രാമം രക്താന്തനയന -
 മപശ്യന്തീ സുദുഃഖിതാ |
 ക്ഷിപ്രം വൈവസ്വതം ദേവം
 പശ്യേയം പതിനാ വിനാ || 5.26.36 ||

നാജാനാജ്ജീവതീം രാമഃ
 സ മാം ഭരതപൂർവജഃ |
 ജാനന്തൗ തൗ ന കുർയാതാം
 നോർവ്യാം ഹി പരിമാർഗണം || 5.26.37 ||

നൂനം മമൈവ ശോകേന
 സ വീരോ ലക്ഷ്മണാഗ്രജഃ |
 ദേവലോകമിതോ യാത -
 സ്ത്യക്ത്യാ ദേഹം മഹീതലേ || 5.26.38 ||

ധന്യാ ദേവാഃ സഗന്ധർവാഃ
 സിദ്ധാശ്ച പരമർഷയഃ |
 മമ പശ്യന്തി യേ വീരം
 രാമം രാജീവലോചനം || 5.26.39 ||

അഥവാ നഹി തസ്യാർഥോ
 ധർമകാമസ്യ ധീമതഃ |
 മയാ രാമസ്യ രാജർഷേ -
 ര്ഭാർയയാ പരമാത്മനഃ || 5.26.40 ||

ദൃശ്യമാനേ ഭവേത് പ്രീതിഃ
 സൗഹൃദം നാസ്ത്യദൃശ്യതഃ |

നാശയന്തി കൃതഘ്നാസ്തു
ന രാമോ നാശയിഷ്യതി ||5.26.41 ||

കിം വാ മയുഗുണാഃ കേചിത്
കിം വാ ഭാഗ്യക്ഷയോ ഹി മേ |
യാ ഹി സീതാ വരാർഹേണ
ഹീനാ രാമേണ ഭാമിനീ ||5.26.42 ||

ശ്രേയോ മേ ജീവിതാൻമർത്വം
വിഹീനായാ മഹാത്മനാ |
രാമാദക്ലിഷ്ടചാരിത്രാ -
ച്ഛൂരാച്ഛൂത്രുനിബർഹണാത് ||5.26.43 ||

അഥവാ ന്ധസ്തുശസ്ത്രൗ തൗ
വനേ മൂലഫലാശനൗ |
ഭ്രാതരൗ ഹി നരശ്രേഷ്ഠൗ
ചരന്തൗ വനഗോചരൗ ||5.26.44 ||

അഥവാ രാക്ഷസേന്ദ്രേണ
രാവണേന ദുരാത്മനാ |
മരദ്മനാ ഘാതിതൗ ശൂരൗ
ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ ||5.26.45 ||

സാഹമേവംവിധേ കാലേ
മർത്വമിച്ഛാമി സർവതഃ |
ന ച മേ വിഹിതോ മൃത്യു -
രസ്തിൻ ദുഃഖ്യേതിവർതതി ||5.26.46 ||

ധന്യാഃ ഖലു മഹാത്മാനോ
മുനയഃ സത്യസമ്മതാഃ |

ജിതാത്മാനോ മഹാഭാഗാ

യേഷാം ന സ്തുഃ പ്രിയാപ്രിയേ ||5.26.47 ||

പ്രിയാന്ന സംഭവേദ് ദുഃഖ -

മപ്രിയാദധികം ഭവേത് |

തദ്ഭ്യാം ഹി തേ വിധുജ്യന്തേ

നമസ്തേഷാം മഹാത്മനാം ||5.26.48 ||

സാഹം ത്യക്താ പ്രിയേണൈവ

രാമേണ വിദിതാത്മനാ |

പ്രാണാംസ്തൃക്ഷ്യാമി പാപസ്യ

രാവണസ്യ ഗതാ വശം ||5.26.49 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

സുന്ദരകാണ്ഡേ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||